Booker Media Publications
TC35/3184/3, First Floor
Koola Building, P.O. Road Thrissur - 1
Mob / +91 9895474001 / 9495369207
Email / bookermedia20@gmail.com
Ramakathaayanam
Malayalam
Collection of Articles
Dr. Manjusha V. Panicker
First Edition April 2023
© Copyright Reserved
Cover Designer / Anoop Chalissery
Printed at /Booker Media Publications

No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form or by any means, without prior written permission of the Author.
₹250/-
BMP /1090 / 2023
ISBN /978-93-91079-48-2

ഉള്ളടക്കം

ആദ്യകാവ്യത്തിന്റെ പൊരുൾഭംഗികൾ 15
ഡോ. പി.വി. വിശ്വനാഥൻ നമ്പൂതിരി

കല

രാമായണം ആട്ടക്കഥകൾ 23
ഡോ. എൻ. അജയകുമാർ

[illegible] ആശ്ചര്യചൂഡാമണി 34
ഡോ. ശരത് പി. നാഥ്

തോൽപ്പാവക്കൂത്തും കമ്പരാമായണവും 42
ഡോ. സി. ഗണേഷ്

കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരുടെ രാമായണം 48
ഡോ. എസ്. ഗിരീഷ്കുമാർ

[illegible] താനി നാലു നാടിനും 54
ഡോ. [illegible] കുമാർ

ചിത്രരാമായണം

രാമായണത്തിന്റെ ചിത്രായനം 59
ഡോ. ജി. സജിന

[illegible]ത്തിലെ ശൂർപ്പണഖ-രാമനാടകത്തിന്റെ
[illegible] പുനർനിർമ്മിതി ഒരു പഠനം 64
[illegible] എം. വി

[illegible] രാമായണനാടകപ്രവേശം 69
[illegible]

സാഹിത്യം

[illegible] രാമകഥ 77
ഡോ. [illegible] എസ്. നായർ

ചിത്രരാമായണം: രാമകഥായനത്തിന്റെ ചിത്രായനം

ഡോ. ജി. സജിന

"രാമായണങ്ങൾ പലതും കവിവര-
രാമോദമോടെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ"
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം: അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം)

അദ്ധ്യാത്മരാമായണത്തിലെ ഈ സീതാവാക്യം രാമകഥായനത്തിന്റെ ബാഹുല്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിനകത്തും പുറത്തും ഭാവനാവൈവിധ്യങ്ങൾക്ക് ചിറകുമുളപ്പിച്ച രാമകഥയുടെ ചിത്രാവിഷ്കാരങ്ങളും നമുക്ക് പരിചിതമാണ്. എന്നാൽ ആ കൂട്ടത്തിൽ നിന്നും തികച്ചും വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നതും കേരളീയ ചിത്രകലാപാരമ്പര്യത്തിൽ സവിശേഷസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതുമായ ഒരു താളിയോല ചിത്രഗ്രന്ഥമാണ് ചിത്രരാമായണം.

കേരള സർവകലാശാല ഓറിയന്റൽ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ആന്റ് മാനുസ്ക്രിപ്റ്റ്സ് ലൈബ്രറിയിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ചിത്രരാമായണം (ഗ്ര. നം. 12308) അദ്ധ്യാത്മരാമായണം ബാലകാണ്ഡം മുതൽ യുദ്ധകാണ്ഡം വരെയുള്ള കഥാസന്ദർഭങ്ങൾ 318 ചിത്രങ്ങളിലായി വിന്യസിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു താളിയോല ചിത്രഗ്രന്ഥമാണ്. താളിയോല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കേരളത്തിൽ ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും താളിയോലചിത്രങ്ങൾ തുലോം കുറവാണ്. കൃഷി, ജ്യോതിഷം തുടങ്ങിയവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കൃതികളിൽ ആനുഷംഗികമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ചിത്രങ്ങളല്ലാതെ സമ്പൂർണ്ണ ചിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ അപൂർവമാണ്. എന്നാൽ രേഖാചിത്രണ (Illustration) രീതിയിൽ രാമായണകഥാസന്ദർഭങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സമ്പൂർണ താളിയോല ചിത്രഗ്രന്ഥമാണ് ചിത്രരാമായണം. ചിത്രരാമായണം ചിത്രങ്ങളെ കേരളീയ കൊത്തുചിത്രങ്ങളുടെ (Eugraved pictures) പരമ്പരയിൽപ്പെടുത്തിയാണ് കാട്ടൂർ നാരായണൻ പരിഗണിക്കുന്നത്. ശില, ലോഹം

എന്നീ പ്രതലങ്ങളിലെ ചിത്രങ്ങളെയാണ് പൊതുവെ കൊത്തുചിത്രങ്ങളായി പരിഗണിക്കുന്നതെങ്കിലും പാകപ്പെടുത്തിയ പനയോലയിൽ നാരായം കൊണ്ട് പോറലുകളുണ്ടാക്കി എഴുതിയിട്ടുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ആ വിഭാഗത്തിൽപെടുത്തുന്നതിൽ തെറ്റില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (നാരായണൻ കാട്ടൂർ: 2014).

പനയോലചിത്രങ്ങളുടെ പരമ്പരയിൽ കേരളത്തിൽനിന്നുള്ള മറ്റ് ശ്രദ്ധേയഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലഭ്യമായിട്ടില്ലെങ്കിലും പനയോലചിത്രങ്ങളാൽ ശ്രദ്ധേയമായ മറ്റ് ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളുണ്ട്. താളിയോലചിത്രങ്ങൾക്ക് ഇന്നും ഏറെ പ്രസിദ്ധമായ സംസ്ഥാനമാണ് ഒഡിഷ. ഒഡിഷയിലെ രഘുരാജ്പൂർ ഗ്രാമനിവാസികൾ പനയോലയിൽ ഇരുമ്പ് നാരായംപോലുള്ള എഴുത്തുപകരണമുപയോഗിച്ച് വരയ്ക്കുന്ന താലപത്രചിത്രങ്ങൾ പ്രശസ്തമാണ്. എന്നാൽ അവ പൂർണമായും താളിയോലച്ചിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളല്ല. പുരാണേതിഹാസ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സന്ദർഭാനുസൃതം വരച്ചുചേർക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾ മാത്രമാണ് അവ. ചിത്രരാമായണംപോലെ പൂർണമായൊരു താളിയോലചിത്രഗ്രന്ഥം മറ്റെവിടെനിന്നും ലഭ്യമായിട്ടില്ല. ചിത്രരാമായണ കർത്താവിന് ഭാരതത്തിലെ ഇതരദേശങ്ങളിലെ ചിത്രകലാപരിചയമുണ്ടോ എന്നതറിയാൻ ഇന്ന് യാതൊരു മാർഗ്ഗവുമില്ല.

ചരിത്രം

ഇന്ന് കേരള സർവകലാശാലയുടെ ഓറിയന്റൽ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ചിത്രരാമായണം ആർക്കിയോളജി വകുപ്പ് 1934-ൽ 10 ബ്രിട്ടീഷ് പൗണ്ട് വിലയായിക്കൊടുത്ത് വാങ്ങിയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് കൈമാറിയതാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവ്, രചനാകാലം ഇവ സംബന്ധിച്ച പുഷ്പിക (colophon) ഉണ്ട്.

'തസ്യൈവ ബാലകവി ബിംബലിഭൂസുരസ്യ
ശിഷ്യോഽസ്തി കോവാ ചരണായുധനാസദേശ്യോ
കായസ്ഥകാന്വയ ഭവസ്സച ലേഖകാരീ
ഹ്യസ്യൈവ പുസ്തകവരസ്യഗുരോർഹിയോഗാത്'

ഇതു പ്രകാരം ഗ്രന്ഥകർത്താവ് വടക്കുംകൂർ (ബിംബലി) ദേശക്കാരനും കോഴിമുക്ക് (ചരണായുടെ നാസദേശം) എന്ന പ്രദേശത്തുള്ളവനും ബിംബലീദേശത്തെ ബാലകവിയുടെ ശിഷ്യനുമാണ്. അദ്ദേഹം തന്റെ ഗുരുവിന്റെ നിയോഗത്താലാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രാചീന ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ പൊതുവെ സ്വന്തം നാമം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വൈമുഖ്യമുള്ളവരായിരുന്നു. ചിത്രരാമായണകാരനും തന്റെ ഗുരുവിനെക്കുറിച്ച് സൂചിപ്പിക്കുന്നതല്ലാതെ സ്വന്തം വ്യക്തിത്വം വെളിപ്പെടുത്തുന്നില്ല. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചനാകാലം

കൊ.വ. 697 മകരം 7 എന്ന് താളിയോലയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
ഇതു പ്രകാരം എ.ഡി. 1522 ആണ് രചനാകാലം. എന്നാൽ നേരത്തെ
വർഷം രേഖപ്പെടുത്തിയത് പൊടിഞ്ഞുപോയപ്പോൾ മറ്റാരോ
എഴുതിച്ചേർത്തതാണ് ഇതെന്നും പുരാവസ്തു വകുപ്പിന്റെ 1944-ലെ
രേഖപ്രകാരം കൊ.വ. 628 മകരം 7 ആണെന്നും ചിത്രരാമായണ
ത്തിന്റെ എഡിറ്ററായ കെ. വിജയൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കൂടുതൽ
ആധികാരികം ഈ രേഖയാകയാൽ ചിത്രരാമായണത്തിന്റെ രചനാ
കാലം എ.ഡി. 1453 ജനുവരി 20 ആണ് എന്ന് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരി
ക്കുന്നു. (കെ. വിജയൻ 1997)

ചിത്രരാമായണത്തിലെ ചിത്രങ്ങൾ

അദ്ധ്യാത്മരാമായണത്തെ ഉപജീവിച്ച് വരച്ച 318 ചിത്രങ്ങളാണ്
ചിത്രരാമായണത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. 98 താളിയോലകളിൽ ഒരു പുറ
ത്തിൽ മാത്രമായാണ് ചിത്രങ്ങൾ വരച്ചിട്ടുള്ളത്. ഓരോ ഓലയെയും
കോളങ്ങളായി തിരിച്ചാണ് ചിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ബാല
കാണ്ഡത്തിന്റെ ചിത്രീകരണത്തിന് പത്തും അയോദ്ധ്യാ, ആരണ്യം,
കിഷ്കിന്ധ, സുന്ദരം, യുദ്ധം എന്നീ കാണ്ഡങ്ങളിലെ കഥാസന്ദർഭ
ങ്ങൾക്ക് യഥാക്രമം 7,18,8,12,43 എന്നിങ്ങനെ ഏടുകളും നീക്കിവച്ചി
ട്ടുണ്ട്. (കെ. വിജയൻ: 1997: Preface).

തികച്ചും കേരളീയമായ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഈ ചിത്രങ്ങൾ
അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഓലക്കുട, ക്ഷേത്ര
ക്കൊടിമരം, നിലവിളക്ക്, ചെണ്ട തുടങ്ങിയ കേരളീയചിഹ്നം കാണാം.
വിശ്വാമിത്രനെ ഓലക്കുടയോടു കൂടിയാണ് ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.
സീതാസ്വയംവരാനന്തരം അയോദ്ധ്യയിലേക്ക് യാത്രതിരിക്കു
മ്പോഴും വിശ്രമവേളയിലും കൊടിമരങ്ങൾ ഉണ്ട്. ശ്രീരാമവിജയാ
ഘോഷവേളയിൽ ചെണ്ടകൊട്ടുന്ന വാനരൻമാരെക്കാണാം. (കെ.
വിജയൻ : 1997)

കേരളീയ പരിസരത്തിൽ രൂപപ്പെട്ടുവന്ന ജൈവികമായ ഒരു
എഴുത്തുപ്രതലമാണ് താളിയോല. ഇരുമ്പ് നാരായമുപയോഗിച്ച്
ഇതിലെ എഴുത്തുരീതി കഠിനപരിശീല
പോറലുകളേൽപ്പിച്ചുള്ള
നവും ശ്രദ്ധയും ആവശ്യമുള്ളതാണ്. ഒരിക്കൽ തെറ്റിയാൽ മായ്
ക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല എന്നതിനാൽ ഓലയിലെഴുത്ത് തന്നെ ശ്രമ
കരമായിരിക്കെ അതിൽ ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കുകയെന്നത് നിസ്സാര
മല്ല. ഭാവങ്ങളിലെ സൂക്ഷ്മതയും വിശദാംശങ്ങളും രേഖാചിത്രണ
മികവും പ്രശംസനീയമാണ്. കഥാപാത്രചിത്രണം നോക്കിയാൽ
ഓരോ കഥാപാത്രത്തെയും തിരിച്ചറിയത്തക്കവിധം വ്യത്യസ്ത

ഛായകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ശ്രീരാമനെയും ലക്ഷ്മണനെയും തിരിച്ചറിയുന്നതിന് രാമനെ പീലിക്കിരീടത്തോടു കൂടിയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഋശ്യശൃംഗൻ, വിശ്വാമിത്രൻ, പരശുരാമൻ, വസിഷ്ഠൻ, സുതീക്ഷ്ണൻ അഗസ്ത്യൻ ഇവരെ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് ഋശ്യശൃംഗന് നീണ്ട ജടാഭാരവും, വിശ്വാമിത്രന് കറുത്ത ജടയും ഓലക്കുടയും, പരശുരാമന് കിരീടം, പരശു, കറുത്തതാടി, പട്ടുവസ്ത്രം ഇവ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരമാകയാലാകും കിരീടവും രാമസമാനമായ പട്ടുവസ്ത്രവും നൽകിയത്, വസിഷ്ഠന് ചീരവും ഉത്തരീയവും പൂണൂലും ജടാഭാരവുമുണ്ട്. ഓരോ മുനിയുടെയും ജടാഭാരചിത്രീകരണത്തിലും വ്യത്യസ്തതയുണ്ട്. ഋശ്യശൃംഗന് ലംബമായി വളഞ്ഞവരകൾ, വിശ്വാമിത്രന് കറുത്ത ജട, പരശുരാമന് കണ്ണികൾ പോലെ നീണ്ട മുടി, വസിഷ്ഠന്റെ ജടയ്ക്ക് ലംബവും രേഖീയവുമായ വരകൾ ഇവ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ചിത്രരാമായണത്തിലുടനീളം സീതാരാമലക്ഷ്മണന്മാർ രാജകീയ വേഷവിധാനങ്ങളോടെയാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്.

പക്ഷിമൃഗാദികൾ, വനം എന്നിവയുടെ ചിത്രീകരണത്തിൽ രേഖാചിത്രണത്തിന്റെ പരിമിതികളെ വളരെ സമർത്ഥമായി അതിജീവിച്ചതായി കാണാം. ആന, മാൻ, പക്ഷികൾ ഇവയുടെ ചിത്രീകരണം പലപ്പോഴും സജീവമായ കാനനാന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഉപയുക്തമായിട്ടുണ്ട്. കഥയ്ക്കനുസരിച്ച് ഒറ്റവരകളാൽ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള പശ്ചാത്തലം മാത്രമല്ല വാനരയോദ്ധാക്കൾ ജടായു, ഹനുമാൻ, ജാംബവാൻ ഇവരെയൊക്കെ ഷെയ്ഡുകളിലൂടെ മനോഹരമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല ഒരു രംഗാവിഷ്കാരത്തിൽ ഇവരെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനനുയോജ്യമായ വസ്ത്രസവിശേഷതകളുടെ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളും ഇതിൽ കാണാം. പിൽക്കാലദൃശ്യകലകളിലെ ജടായുവിന്റെ കൊക്കും വാനരവീരന്മാരുടെ വസ്ത്രങ്ങളും ചിത്രരാമായണത്തിലേതിന് സമാനമാണ്.

വേഷം, ആഭരണം മുതലായവയിൽ ചിത്രരാമായണ ചിത്രങ്ങൾക്ക് കൂത്ത്, കൂടിയാട്ടം മുതലായ കലാരൂപങ്ങളോടുള്ള സാമ്യം ഡോ. കെ. വിജയൻ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ശരീരനിലകൾ (Postures) പരിശോധിച്ചാൽ അവയിൽ പലതും നൃത്തരൂപങ്ങളിലേതിന് സമാനമാണ്. ശ്രീരാമന്റെ നിൽപ്, ഇരിപ്പ്, ത്രയംബകവന്ദനം, കൊട്ടാരവാസികളുടേയും സീതാരാമന്മാരുടേയും ഒരു കൈ ഇടുപ്പിലും മറ്റേ കൈ താഴേക്കുമാക്കിയുള്ള നിൽപ്പ്, കോപിഷ്ഠരായ എല്ലാ കഥാപാത്രങ്ങളുടേയും നില ഇടം കാൽ നീട്ടി വലംകാൽ അൽപ്പമൊന്നു വളച്ച് വിരൽ മാത്രം തറയിലൂന്നി ഇടത്തേ ചൂണ്ടുവിരൽ നീട്ടി വലതുകൈ ഉയർത്തി

തള്ളവിരൽ മടക്കിയുള്ള. (നില എന്നിവ ഉദാഹരണമാണ്. ചിത്രം. 32, 34, 140, 141) ഈ ചിത്രങ്ങൾക്ക് കേരളീയ ശിലാശിൽപങ്ങളോടും ദാരുശിൽപങ്ങളോടു മുള്ള സാമ്യവും തള്ളിക്കളയാനാവില്ല.

ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ചിത്രരാമായണം രചിക്കപ്പെട്ടത് ശിൽപകലാരൂപങ്ങൾക്ക് മുമ്പുള്ള മാതൃകാ ചിത്രണമായോ ഏതെങ്കിലും ദൃശ്യകലാരൂപത്തിന്റെ മുന്നൊരുക്കത്തിനുവേണ്ടിയോ ആണെന്ന് കരുതാം. ചിത്രരാമായണ കർത്താവിന്റെ ഗുരുവായി പുഷ്പികയിൽ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന ബാലകവി കൊച്ചീരാജവംശത്തിന്റെ പരിരക്ഷയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന നാടകകൃത്തായ ബാലകവി തന്നെയെങ്കിൽ നാടകമോ നാടകസമാനമോ ആയ ഏതോ രംഗാവതരണകലയുടെ മുന്നൊരുക്കങ്ങൾക്കായി തയ്യാറാക്കിയ ഒരു രേഖാചിത്രണമാണ് ചിത്രരാമായണമെന്ന് കരുതാം. ■

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. നാരായണൻ കാട്ടൂർ, 2014, ചിത്രശിൽപകല ആധുനികാനന്തരംവരെ, കേരള ഭാഷാഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം.
2. വിജയകുമാർ മേനോൻ, 2007, ചിത്രകല ചരിത്രവും രീതികളും, ചിന്ത പബ്ലിക്കേഷൻസ്, തിരുവനന്തപുരം.
3. Vijayan (Ed.), 1997, Ramayana In Palm Leaf Picutres, ORI & MSS Library, Thiruvananthapuram.